

Lange Termijn Plan

Stichting Oude Landbouwgewassen Laren

2025-2030

Inleiding

Het 30-jarig bestaan van de Stichting Oude Landbouwgewassen Laren (SOLL) in 2024, was voor het bestuur van de stichting een mooie aanleiding om een nieuw Lange Termijn Plan voor de jaren 2025 tot en met 2030 te ontwikkelen.

In dit plan worden de missie en de doelstellingen van de SOLL weer eens tegen het licht gehouden en worden de kernpunten van het beleid voor de komende jaren op een rij gezet.

Het plan is mede tot stand gekomen door de gesprekken die in het bestuur hebben plaatsgevonden, door gesprekken tussen de voorzitter van de SOLL met de individuele bestuursleden en het vragen van de mening over de toekomst van de SOLL aan de diverse stakeholders (o.a. grondeigenaren, GNR, vrijwilligers, loonwerkers, de gemeente Laren en andere).

Missie

De Stichting Oude Landbouwgewassen Laren zet zich in voor de bescherming, herstel en behoud van de engrestanten en dorpsakkers in Laren. De Stichting doet dit onder andere door het verbouwen van akkerbouwgewassen en de opbrengsten daarvan onder andere te verwerken in lokale producten.

Visie

In 2030 en in de decennia daarna zijn de Enggronden en dorpsakkers nog steeds in gebruik als akkers, onder beheer van de SOLL en maken zij een wezenlijk onderdeel van het beeld en de samenleving in Laren.

Kernwaarden

- Respect voor mens en natuur
- Samenwerken
- Integer, onafhankelijk en zonder winstoogmerk
- Semiprofessioneel, effectief en efficiënt gericht op een duurzame opbrengst

Doelstellingen 2025-2030

- De dorpsakkers en de akkers op de enggronden gebruiken en beheren waarvoor deze bedoeld zijn: akkerbouw.
- Het zo biologisch/duurzaam verbouwen van diverse gewassen, zoals onder andere rogge, triticale, haver, klaver, mosterdzaad en aardappelen.
- De opbrengst van de akkerbouw zoveel mogelijk te verwerken in levensmiddelen, zoals bier, mosterd, dressing en brood via een zo lokaal mogelijke keten.
- Een bijdrage leveren aan het behoud van de cultuur- en natuurhistorische waarden van het Gooische Brinkdorp Laren en het uniek beeld van het dorp te versterken.
- Door middel van een duurzaam beheer van de akkers en akkerranden een bijdrage te leveren aan de biodiversiteit in Laren.
- Door middel van educatie de bewoners van Laren en het Gooi kennis te laten maken met de agrarische geschiedenis van Laren en de Gooische brinkdorpen.
- Financieel zelfvoorzienend te zijn door middel van donateurs, vrijwilligers en de opbrengst van de oogst, maar zonder gemeentelijke subsidies (m.u.v. provinciale subsidies voor de akkerranden) en zonder winstoogmerk.

Strategie en uitvoering

1. De Akkers

- 1.1. De akkers worden beheerd op basis van een beheersovereenkomst met de grondeigenaren. De SOLL heeft zelf geen akkers in eigendom. De SOLL geldt als een TBO (Terrein Beherende Organisatie).
- 1.2. Grondeigenaren kunnen akkers, of gronden die als akker geschikt gemaakt kunnen worden, bij de SOLL in beheer geven. Bestuursleden van de SOLL hebben deze mogelijkheid ook. Momenteel (2024) heeft de SOLL 18 akkers in beheer, met een totale oppervlakte van 10 ha. Het Gooisch Natuur Reservaat (GNR) heeft 5 akkers in beheer gegeven. De overige 13 akkers zijn eigendom van particulieren. Het uitbreiden van het aantal akkers is op zich zelf geen doelstelling. Het eventueel uitbreiden van het aantal beschikbare hectares van beheerde akkers wel. De SOLL richt zich uitsluitend op het beheren van akkers die liggen binnen de grenzen van de gemeente Laren.
- 1.3. De SOLL streeft naar een goede en constructieve relatie met de grondeigenaren. Grondeigenaren kunnen wensen ten aanzien van het beheer van hun akker(s) aangeven. In overleg bepaalt de SOLL of die haalbaar zijn.
- 1.4. De SOLL werkt samen met het Agrarisch Collectief Noord-Holland Zuid en maakt gebruik van de daar aanwezige kennis. Daarnaast maakt de SOLL gebruik van loonwerkers en vrijwilligers om alle noodzakelijke werkzaamheden om de akkers te bebouwen en te onderhouden uit te voeren. De SOLL heeft geen mensen in dienst. Het vrijwilligersnetwerk dient in de komende jaren uitgebreid te worden. Het oprichten van een vrijwilligers club kan hierbij helpen.

- 1.5. De SOLL streeft niet actief naar uitbreiding van het aantal akkers. Indien uitbreiding met aanpalende (braakliggende) akkers tot een efficiëntere akkerbewerking kan leiden, zal de SOLL proberen met de grondeigenaren een beheersovereenkomst te sluiten.

2. Akkerbouw en gewassen

- 2.1. De SOLL verbouwt op de beheerde akkers verschillende gewassen. Hiervoor wordt jaarlijks, zowel in augustus als in januari een bouwplan vastgesteld. De keuze van de gewassen verschilt per akker en is mede afhankelijk van de ligging, de grondsamenstelling, de voorgaande oogstjaren, en de beeldwaarde voor het dorp. De SOLL wil 'vergeten of historische gewassen' een kans geven, wisselt de gewassen af en onderzoekt altijd de mogelijkheid om gewassen te (her-) introduceren. Voorbeelden kunnen onder andere zijn: spelt, boekweit, vlas of zwarte mosterd. Proeven met andere gewassen kunnen op (delen van) akkers plaatsvinden. Kruiden en bloemen worden langs de akkerranden ingezaaid om de biodiversiteit te verhogen en de SOLL akkers een aantrekkelijk aanzien te geven. Bij de keuze van de gewassen zal er ook naar gestreefd worden de opbrengst in lokaal en streekgebonden geproduceerde levensmiddelen te kunnen verwerken.
- 2.2. Het doel van het inzaaien van de akker is om een goede opbrengst te realiseren, niet de hoogste opbrengst. De opbrengsten van de verschillende akkers zullen zoveel mogelijk gebruikt worden in levensmiddelen en anders verkocht worden aan veevoederbedrijven of als groenbemesting dienen.
- 2.3. De SOLL streeft er naar om, indien nodig, uitsluitend goedgekeurde niet giftige bestrijdingsmiddelen te gebruiken en geen insecticide. Voor bemesting geldt hetzelfde: zo min mogelijk kunstmest maar bij voorkeur groenbemesting en/of dierlijke bemesting, waarbij uitsluitend runder- en paardenmest gebruikt zal worden. De SOLL streeft er niet naar om biodynamisch te werken.

3. Producten

- 3.1. De opbrengsten van de akkers worden zoveel mogelijk gebruikt om levensmiddelen te (laten) produceren, bij voorkeur door lokale producenten om zo een 'lokale keten' op te bouwen (boer, producent, winkelier, consument). De 'eigen' producten van de SOLL (mosterd en honing-mosterd dressing) worden direct door de SOLL verkocht aan lokale retailers, aan brouwers voor hun bier (Larens Blond en De Gooische Brouwerij), aan lokale bakkers en aan de Larense Molen (pannenkoekenmeel).
- 3.2. De SOLL voldoet ten alle tijden aan de geldende voorschriften voor levensmiddelenproducenten en is in het bezit van een geldig 'voedselveiligheid' certificaat voor graangewassen.

- 3.3. De SOLL streeft er naar het aantal verkooppunten in de BEL gemeenten iets uit te breiden, in zoverre dat fysiek mogelijk is

4. Cultuur-en natuurhistorische waarden

- 4.1. De activiteiten van de SOLL zijn er op gericht om de cultuur- en natuurhistorische waarden van de enggronden en de dorpsakkers van het Gooische Brinkdorp Laren te bewaren. Door de akkers weer te gebruiken als landbouwakkers wordt de agrarische geschiedenis van Laren levendig gehouden en het landelijke en idyllische beeld van Laren in stand gehouden. In de bouwplannen wordt dan ook nadrukkelijk met deze doelstelling rekening gehouden.
- 4.2. Door middel van het inzaaien van bloemen- en kruidenranden langs zoveel mogelijk beheerde akkers, levert de SOLL een bijdrage aan de biodiversiteit (met name insecten en vogels). In de winter worden enkele akkers ingezaaid als voedselakkers waar vogels en andere dieren van kunnen profiteren. Na de oogst zorgen ingezaaide zogenaamde vanggewassen voor het afvangen van stikstof en het voorkomen van onnodige onkruid groei.

5. Educatie

- 5.1. De SOLL stelt zich ten doel dat haar activiteiten leiden tot een betere begrip van het samenspel tussen 'landbouw' en 'natuur'. Middelen die hiervoor gebruikt worden zijn onder andere de akkerborden met een beschrijving van de gewassen, het geven van lezingen op scholen en evenementen in Laren en het Gooi, het organiseren van fietstochten langs de akkers (in samenwerking met de Volksuniversiteit) en een stand op het jaarlijks Oogstfeest.

6. Communicatie en P.R.

- 6.1. De activiteiten van de SOLL moeten regelmatig voor het voetlicht gebracht worden. Hiervoor wordt een communicatiespecialist in het bestuur aangesteld.
- 6.2. De SOLL heeft een website waarop een beschrijving van de activiteiten te vinden is, een agenda, de bestuurssamenstelling, nieuws rond de SOLL en informatie over educatie, het bouwplan en de verkoopadressen van onze producten.
- 6.3. Jaarlijks organiseert de SOLL op de laatste zondag van de maand augustus een Oogstfeest.
- 6.4. Met de lokale en regionale pers (Gooi- & Eemlander, BEL courant. Laren Radio) zal regelmatig contact worden gezocht om met name het Oogstfeest, maar ook andere activiteiten onder de aandacht te brengen.

7. Financiën

7.1. Resultaten 2024 en Begroting 2024 (zie bijlagen)

- 7.2. De SOLL voert een conservatief financieel beleid. Eventueel tijdelijke cash overschotten worden niet in aandelen, obligaties of andere assets belegd, maar gestald op een spaarrekening of deposito.
- 7.3. Het huidige administratie en boekhoudprogramma is een 'single point of failure'. Alleen de penningmeester en de voormalige penningmeester weten hoe het werkt. Dit programma moet vervangen worden door een standaard programma.
- 7.4. Diverse activiteiten om meer donateurs te werven dienen opgestart te worden. Focus zal hierbij liggen op de buurten die rond een SOLL akker liggen. Ook zal het donateur bestand geschoond moeten worden. Een QR code zal op de akkerborden worden aangebracht.
- 7.5. De SOLL maakt geen gebruik van gemeentelijke subsidies. Wel ontvangt de SOLL van de provincie Noord-Holland een kostenbijdrage voor de akker- en kruidenranden.

8. Bestuur

- 8.1. Het bestuur bestaat tenminste uit 1 voorzitter, 1 secretaris, 1. Penningmeester, 2 agrarische specialisten en 1 communicatiespecialist.
- 8.2. Bestuursleden worden benoemd voor een periode van 4 jaar en kunnen maximaal 12 jaar als bestuurslid aan de SOLL verbonden zijn. Dit geldt niet voor de huidige bestuurders die tevens medeoprichter van de SOLL zijn.

9. Bijlage

Jaarrekening
2024.pdf

9.1.